

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

ANTRADIENIS

Nr. 133 (4025)

Anykščiai,

1979 m. lapkričio mėn. 20 d.

Kaina 2 kap.

Įsipareigojimus pagrįskime našiu darbu

Iki šio penkmečio ketvirtųjų metų pabaigos skirė mus jau trumpesnis kaip pusantro mėnesio laikotarpis. Todėl kiekvieną dieną, artinančią prie šių metų finišo, mūsų rajono pramonės įmonių darbininkai, statybininkai, aptarnavimo sferos organizacijų darbuotojai arba žemdirbiai stengiasi paženginti ritmingesniu ir našesniu darbu, siekdami kuo sėkmingiau įvykdyti prisiimtus socialistinius įsipareigojimus. O gražiems siekiams ir užmojams įgyvendinti, pakilęs darbine nuotaika susiformuoti neretame gamybiniame kolektyve veiksmingą impulsą sukelia padidėjęs socialistinio lenktyniavimo poveikis, jau pasiektų laimėjimų deramas įvertinimas.

Reikšmingais pasiekimais savo triūsą šiais metais grūdžia Anykščių rajono buitinių gyventojų aptarnavimo kombinato dirbančiųjų kolektyvas, kuris šiuo metu dešimties mėnesi buitinių paslaugų planinę užduotį įvykdė 103 proc., tame tarpe kaimo vietovėse — net 110,8 proc. Viršum plano buitinės tarnybos darbuotojai per tą laiką suteikė paslaugų už 26,5 tūkstančio rublių. Užtat ir už aukštus gamybinius laimėjimus, pasiektus socialistiniame lenktyniavime per šiuo metų trečiąjį ketvirtį, anykštiečiams buitiniams buvo pripažinta pirmoji vieta respublikoje bei aptarnavimo sferos rajono kolektyvų tarpe, jiems įteiktos LTSR Ministrų Tarybos ir Respublikinės profsąjungų tarybos, o taip pat Anykščių rajono perėmusios Raudonosios vėliavos.

Ritmingesnio darbo dėka šiais metais gana sėkmingai vykdė produkcijos gamybos ir realizacijos užduotis veltinių fabriko „Spartakas“ kolektyvas. Tačiau reiklesniu požiūriu, didesnės atsakomybės jausmu reikėtų šiame gamybiniame kolektyve vadovautis, sprendžiant produkcijos kokybės gerinimo uždavinius, nes dar nemaža dalis pagamintų veltinių susilaukia reklamacijų, nepatenkina vartotojų poreikių. Našiam darbui, susiklausydam ir organizuotumui, ypač baigiamuose statybos objektuose, šiuo metu reikalinga suvienyti rajono rangovinių statybos organizacijų dirbančiųjų pastangas, nes, išskyrus tik Tarpkolūkinę statybos organizaciją, kiti mūsų rajono statybininkų kolektyvai per šiuo metų dešimt mėnesių neįvykdė nei planinių darbo užduočių, nei darbo našumo kėlimo planų. Tačiau svarbu ne tik kiekviena statybos objekte užtikrinti ritmingą ir našų statybininkų triūsą, bet ir vis reiklesnį dėmesį sutelkti darbų kokybei. Šiems kokybiniais rodikliais gerinti ir šeiminiškam statybinių medžiagų bei kitų vertybių tausojimui didesnė atsakomybė komunistams bei statybos būrų vadovams privalėtų skiepyti partinės organizacijos, principingesnį žodį, matyt, turėtų tarti prieš pasireiškiantį aplaidumą ir neūkiškumą liaudies kontroleriai.

Dabar kaimo mechanizatoriams, ūkių mechaninėse dirbtuvėse triūsantiems remontininkams prasidėjo atsakingas žemės ūkio mašinų ir sudėtingos technikos remonto darbu laikmetis. „Aukštakalnių“, Andriūškio ir kal kuriuose kiltuose rajono kolūkiuose mechanizatoriai ir remontininkai jau negaišiodami kibo į darbą, stengdamiesi kuo geriau paruošti žiemą saugojimo sąlygomis laikyti techniką ir inventorių, organizuodami traktorių defektavimo ir remonto darbus. Reiklūs, pareigingi ir atsakomybę jausiantys šeiminiškai visad pasirūpina, kad būtų užkirstas kelias bet kokiems nekokybiško darbo pasireiškimams, kad organizuojant socialistinį lenktyniavimą tarp remontininkų pagarbos ir paskatinimo susilauktų darbštų ir kokybišką remonto darbus atliekantys žmonės.

Siekiant reikšmingesniais laimėjimais palydėti šiuos, ketvirtuosius dešimtojo penkmečio metus, kiekviename gamybiniame kolektyve vertėtų kuo racionaliau panaudoti esamus vidinius rezervus, į kurių arsenalą įeina tiek darbo laiko produktyvus išnaudojimas ir darbo organizavimo tobulinimas, tiek drausmingumo ugdymas bei reiklumo stiprinimas už darbų spartą ir kokybę.

Tik našus, ritmingas ir kokybiškas mūsų darbas, daugiškasis ir kūrybingasis socialistinio lenktyniavimo organizavimas kiekviename kolektyve arba darbo bare įgalins lengviau įveikti visas kliūtis, sudarys palankią dirvą tam, kad naujais laimėjimais apvalniuosime visą dešimtojo penkmečio kelią.

Kronika

○ Prienų rajono J. Janonio kolūkių gyvulių augintojai viršijo ketvirtųjų penkmečio metų mėsos pardavimo valstybei socialistinius įsipareigojimus. Šiemet čia realizuota maždaug dvigubai daugiau kiaulienos negu pirmaisiais penkmečio metais. Vilniaus rajono Juodšilių veislinio paukštyno kolektyvas pirmą laiką įvykdė metinius paukštienos ir kiaušinių pardavimo valstybei planus. Juodšiliečiai įsipareigojo papildomai dar surinkti mažiau kaip 2 milijonus veislinių kiaušinių.

○ Visi šaldymo agregatai, kuriuos išleidžia Mažeikių kompresorių gamykla, dabar žymimi valstybinių kokybės ženklų. Pagal šį rodiklį kolektyvas viršijo dešimtojo penkmečio įsipareigojimus.

○ Pirmąją zootechnikų inžinierių laidą išleido Lietuvos veterinarijos akademija. Ją baigė 43 neakivaizdininkai, dirbantys ūkių ir jų padalinių vadovais.

○ Dailės parodų rūmuose atidaryta Pabaltijos tarybinių respublikų paroda „Papuotai ir suvenyrai“, kurioje eksponuojama apie 3 tūkstančius meninių dirbinių.

(ELTA)

DARBINĖS VEIKLOS ĮGŪDŽIUS — JAUNAJAI KARTAI

J. DAILYDE

LKP Anykščių rajono komiteto sekretorius

Gerindama jaunosios kartos mokomąjį-auklėjamąjį darbą, svariais pasiekimais ruošiasi sukurti V. Lenino gimimo 110-ąsias metines bei Tarybų valdžios Lietuvoje atkūrimo 40-meį gausi rajono pedagogų šeima. Juk gražiems siekiams pedagogus įkvėpia TSKP CK nutarimo „Dėl tolesnio ideologinio, politinio auklėjamojo darbo gerinimo“ ir LKP CK XII-ojo plenumo nubraižyti uždaviniai ir reikalavimai, įpareigojantys mokyklų pirmines partines organizacijas, visus rajono liaudies švietimo darbuotojus dar geriau dirbti, sutelkiant bendras mokyklos, šeimos ir gamybinių kolektyvų pastangas mokomojo auklėjamojo darbo tobulinimui, ugdant naują žmogų — aktyvų komunistinės visuomenės kūrėją.

Neatsitiktinai įvykusiame šių metų rajono mokytojų rudens pasitarime didesnis dėmesys buvo skiriamas jaunosios kartos darbinio auklėjimo, profesinio informavimo ir orientavimo, o taip pat mokyklos, šeimos ir visuomenės ryšio stiprinimo klausimams. Neįkainojama parama šiuo uždaviniu sprendimo srityje kiekvienos mokyklos pedagogams suteikė draugo L. Brežnevo knygos „Mažoji žemė“, „Aigimimas“ ir „Plėšiniai“ atsispausdintos gilios politinio auklėjamojo darbo patyrimo idėjos. Šios knygos jau praėjusiais metais plačiai buvo nagrinėjamos savišvietos būdu, politinio švietimo sistemoje, metodinių ratelių užsiėmimuose.

Patirtis rodo, jog kasmet vis geresnių rezultatų pasiekia tos mokyklos, kurioms vadovauja reiklūs, išradingi, didelės erudicijos žmonės, sągebantieji sutelkti mokytojų jėgas geram tiesioginių pareigų atlikimui, realių užduočių vykdymui ir kūrybingos visuomeninės veiklos

vystymui. Tokiais vadovais yra Troškūnu, Debeikių, Anykščių J. Biliūno ir Anykščių II-os vidurinių, Žaliosios aštuonmetės mokyklų direktoriai Jaroslavas Markuckas, Elena Sakavičienė, Vaclovas Bražėnas, Jadviga Budavičienė, Marytė Sablavičienė, mokyklų pirminių partinių organizacijų sekretorės Anelė Jankauskienė, Aldona Balčiūnaitė, Liucija Pavilanskienė ir kt. Šiose mokyklose vyrauja geras mikroklimatas, pakili ir darbinga nuotaika, nes mokyklų vadovai nuoširdžiai bendradarbiauja su mokytojais ir yra suinteresuoti visų ir kiekvieno atskirai iš jų darbo sėkme.

Pedagogai, organizuodami draugo L. Brežnevo kūrinių antarimus, rėmėsi pačių mokytojų patirtais įspūdziais, kuriuos jiems sukėlė matyti kino filmai, skaitytos knygos apie tarybinių žmonių heroizmą Didžiojo Tėvynės karo ir pokario metais, o surengtų susitikimų metu moksleiviai klausėsi plėšinių užkariautojų pasakojimų. Labai idomūs ir turiningi pokalbiai vyko Skiemonių, J. Biliūno, Anykščių II-os vidurinių, Andriūškio aštuonmetės mokyklų klasėse, vadovaujamos mokytojų Reginos Pilkinės, Daliros Pocienės, Agripinos Jakimovos, Bronės Rutavičienės.

Draugo L. Brežnevo atsiminimų knygos, kuriose sukauptas didžiulis idėjinis lobynas, Anykščių II vidurinės mokyklos mokytojos Janinos Masvės, Debeikių vidurinės mokyklos direktorės Elenos Sakavičienės ir kitų pedagogų rankose tapo galinga auklėjimo priemone, nes šie pedagogai kūrybingai sieja savo dėdomo dalyko programinę medžiagą su knygos pateiktais faktais. Mažosios žemės kovotojų ištvermės, drąsos, pasiaukojimo, moralinio tyrumo pavyzdžiais.

Prieinama forma buvo supažindinama su šiuo knygų medžiaga ir jaunesniojo mokyklinio amžiaus moksleiviai. Svėdasų pradinį klasių mokytoja Birutė Niaurienė, vedama skaitymo pamoką apie duonos auginimą, paskaitė ištraukas iš knygos „Plėšiniai“, kalbėjo apie Svėdasų kolūkių duonos augintojus. Mokiniais buvo vaizdžiai parodyta, kaip svarbu branginti darbo žmonių rankomis sukurtas gėrybes.

J. Biliūno vidurinėje mokykloje išpuodingai nuskaubė ištraukas iš L. Brežnevo knygos „Plėšiniai“, organizuojant iškilmingą mokytojų išlydėjimą į darbo ir poilsio stovyklas. Tos pačios mokyklos mokiniai girdėjo gyva žodį iš buvusių Mažosios žemės kovotojų N. Gričienkos, V. Litovskio ir kitų, kurie buvo atvykę į Anykščius pavišėti, šiais metais pažymint Pergalės šventę.

Dar daug įvairių renginių, skirtų šiose knygose išskeltų problemų nagrinėjimui, tarybinės liaudies heroizmui propaguoti, įvyko ir dar vyks rajono mokyklose. Jie turi didelę politinę-auklėjamąją reikšmę, formuojant moksleivių pasaulėžiūrą, ugdant jų aktyvią poziciją gyvenime.

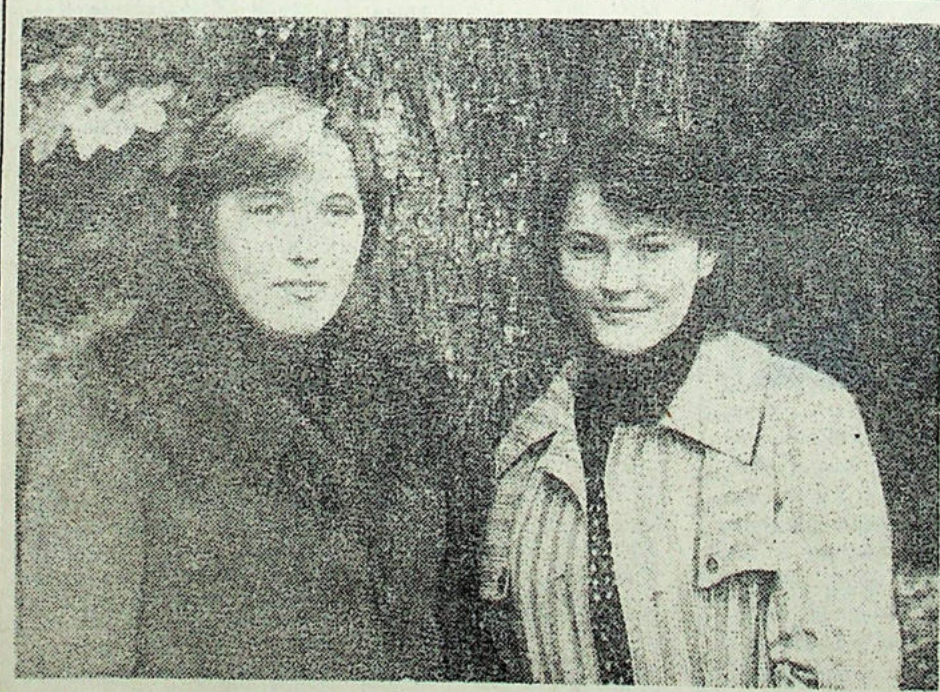
O nuoseklus aktyvios moksleivių pozicijos formavimas yra glaudžiai susijęs su jų profesiniu orientavimu, ruošimu darbu žemės ūkyje, kas ypač aktualu mūsų kaimiškajam Anykščių rajonui.

TSKP CK ir TSRS Ministrų Tarybos nutarime „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių mokymo, auklėjimo ir jų ruošimo darbu tolesnio tobulinimo“ nurodoma, jog būtina ryžtingiau ruošti besimokančių jaunimą darbu materialinės gamybos sferoje, orientuojant į pasirinkti būtiniausias liaudies ūkių profesijas. Vykdant šį laikmečio padiktuoatą uždavinį, rajono mokytojai, kartu su šefuojančiomis organizacijomis ir mokytojų šeimomis, nemažai padirbėjo, tobulindami darbinį auklėjimą mokyklose.

Pastovų dėmesį darbiniam mokymui ir auklėjimui jau pirmose klasėse skiria Kurklių, J. Biliūno, Anykščių II-os vidurinių mokyklų mokytojos Anelė Stimbirienė, Slasė Kriaucionienė, Vanda Rudokienė, Elvyra Lymontienė, Veronika Pajarskienė. Ju vadovaujamų klasių kiekvienas mokinys gauna konkrečias užduotis, vaiko jėgas atitinkanti darba.

Rajono mokyklose gerais darbinio mokymo specialistais užsirekomendavo mokytojai Kazimieras Gribulis, Alfonsas Mikalajūnas, Vytautas Paliokas ir kiti, kurie, ruošdamiesi pamokoms ir praktiniams užsiėmimams, visuomet kruopščiai apgalvoja, kokias tikslingiausias paskirstyti mokiniams individualias bei grupines užduotis.

Siekiant nukreipti ir įtvirtinti jaunimą rajono žemės ūkyje, kasmet ryškiau pastebimi profesinio orientavimo veiklos rezultatai. Šiame darbe vis aktyviau taikinant kaimo mokykloms ūkių vadovai, žemės ūkio specialistai, gamybos pirmūnai, moksleivių tėvai. Profesiniame orientavime galima būtų išskirti sekančius etapus:

Per tris šiuo metų ketvirtius „Puntuko“ kolūkių gyvulininkystės darbuotojai pieno realizacijos valstybei planą įvykdė 119 proc., o mėsos — 126,6 proc. Kad pasiektų gerų rezultatų, visiems puntukiečiams teko įtemptai padirbėti. Kartu su keliais sėkmingai darbavosi ir dvi jaunos specialistės komjaunonės Gražina Juodžiūnaitė ir Regina Meškauskaitė. Gražina baigė Alantos žemės ūkio technikumą, o Regina mokėsi Šalų žemės ūkio technikume. Abi merginos, baigusios technikumus, grįžo į gimtinę ir ėmė dirbti kolūkių gyvulininkystės darbuotojų šeimoje. Gražina Juodžiūnaitė (ji nuotraukoje kairėje) vadovauja Kirklėškio galvijų fermai, o Regina Meškauskaitė dirba Slavėnų galvijų fermos vedėja. Abi draugės aktyvios visuomenininkės, savišvietininkės, pirminės komjaunimo organizacijos komiteto narės.

Vyt. Bagdono nuotr.

rukella iš puvil

atkelto iš Ipusl

1. Mokinių polinkių ir pageidavimų išaiškinimas ir jiems išsamios konsultacijos suteikimas apie įvairias profesijas ir apie jų poreikį rajono, respublikos ir šalies liaudies ūkyje;

2. Supažindinimas moksleivių apie tai, kokiose mokyklose ir per kiek laiko gali jie įsigyti vieną ar keltą specialybę;

3. Mokinių praktinės veiklos organizavimas, pagal galimybes atsižvelgiant į jų interesus ir polinkius.

Tikslinga pabrėžti, jog rajono vidurinių ir aštuonmetinių mokyklų kolektyvai stengiasi palaikyti galimai glaudesnius ryšius su tomis profesinėmis technikos mokyklomis, į kurias, vykdamas planines užduotis, reikia pasiųsti savo auklėtinius. Todėl žiemos ir pavasario atostogų metu moksleiviai organizuojami dalyvausia aukštųjų mokyklų, technikumų ir profesinių technikos mokyklų atviru durų dienoje, o šių mokyklų vadovai, dėstytojai ir mėsrai, savo ruožtu, kviečiami į susitikimus su rajono mokyklų moksleiviais. Kasmet vis daugiau mokinių pasiūnčiama mokytis į kaimo profesines technikos mokyklas su ūkių stipendijomis. Visose rajono vidurinėse mokyklose yra įsteigti profesinio orientavimo kabinetai, rengiami konkursai

„Rinkimės žemės ūkio profesijas“.

Rajono liaudies švietimo darbuotojai, rūpindamiesi besimokančio jaunimo profesiniu aktyvumu, penkiose rajono, vidurinėse mokyklose organizavo profiluotą mokymą. Tačiau rimtu stabdžiu profiluoto mokymo srityje yra silpna materialinė bazė ir aukštos kvalifikacijos kadrai stoka. Tiesa, kai kuriose rajono mokyklose yra įrengtos darbinio mokymo klasės prie kolūkių mechaninių dirbtuvių. Pagal šių dienų reikalavimus tokia klasė įrengta „Gimtosios žemės“ kolūkyje, kur teorines žinias praktikoje sėkmingai gali pritaikyti Viešintų vidurinės mokyklos moksleiviai. 1980–81 mokslo metais mokymo cechus-klauses Anykščių miesto mokykloms numatoma įrengti Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato ir Autotransporto įmonės patalpose.

Kasmet rajone geriau sprendžiami moksleivių darbinio užimtumo klausimai. Jeigu 1978 metų vasarą I-X klasių moksleivių užimtumas buvo 68,7 proc., tai 1979 metais — 97,6 proc. Šią vasarą rajone veikė 15 darbo ir poilsio stovyklų, 21 gamybinė brigada, 62 jungtiniai pionierių būriai, 3 mokyklinės girininkijos. Be to, Anykščiuose, Svėdasuose, Kurkliuose ir Surdėgyje dirbo ir išėjosi 8-se Vilniaus ir Kauno miestų mokyklų

darbo ir poilsio stovyklose daugiau kaip 350 moksleivių ir 150 studentų.

Ateinančių metų darbo ir poilsio vasarai dauguma rajono mokyklų ruošiasi jau dabar. Paruošiamasis darbas, kaip rodo geriausių mokyklų patirtis, vykdoma keliais etapais. Pirmojo trimestro metu susumuojami praėjusios vasaros veiklos rezultatai, numatomi planai ateičiai, toliau stiprinami ryšiai, ypač rudens talkų metu, su gamybiniais kolektyvais. Ūkių ir įmonių vadovai kviečiami į profesinio moksleivių orientavimo renginius: mokyklos ir šeimos dienas, duonos, knygos, jaunų žemdirbių, mokslo ir darbo pirmųjų šventės, rengiami bendri mokyklų ir ūkių pirminių partinių ir komjaunimo organizacijų susirinkimai. Mokyklų ir gamybinio kolektyvų bendrų renginių metu ormuojasi naujos tradicijos, padedancios geriau suprasti mokyklinio jaunimo mokymo ir auklėjimo klausimus. Todėl neatsilikinai tokių mokyklų auklėtiniai noriai renkasi žemdirbių profesijas ir sėkmingai darbuojasi gimtajame kolūkyje ar tarybiname ūkyje. Šiuo metu rajone yra apie 150 žemdirbių dinastijų.

Antrojo trimestro metu ruošiamas darbo ir poilsio stovyklų atributika, formuojasi moksleivių darbiniai kolektyvai, mokyklos sudaro sutartis su ūkiais.

Trečiojo trimestro bėgyje organizuojami instruktažai moksleiviams ir jų vadovams,

organizuojamas sanpostų, lektorių ir kito aktyvo apmokymas, ruošiamasi iškilmingoms būrių palydoms į ūkius ir įspūdingam darbo ir poilsio stovyklų atidarymui.

Išvardintos ir dar nepaminėtos priemonės padeda mokyklų kolektyvams kurti darbinio mokymo ir auklėjimo sistemą, kuri apjungia šeimos, mokyklos ir gamybinio kolektyvų pastangas ir kuri kasmet pasipildo naujais dar prasmingesnės veiklos elementais.

Ir vis dėlto profesinio moksleivių orientavimo ir jų darbinio auklėjimo srityje yra nemaža esminių ir skubių taisytnų trūkumų.

Kai kuriose mokyklose darbinio mokymo ir profesinio orientavimo sistemoje trūksta darnumo ir nuoseklumo, dar nesudaryta tinkama materialinė bazė, pasigendama kryptingumo darbo su moksleivių tėvais, nevykdomas tiriamasis darbas. Per tris dešimtojo, penkmečio metus vos 10 proc. buvusių abiturientų įstojo į žemės ūkio profilio aukštąsias, specialias vidurines ir profesines technikos mokyklas, dar palvinti mažai žemdirbio profesijas renkasi moksleiviai, baigę 8-ias klases, ypač vengiama išgyti gyvulininkystės darbuotojo specialybę. Nemažas skaičius kasmet buvusių abiturientų, neįstoję į aukštąsias mokyklas, dėsia įsidarbinti gamyboje, nors kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose labai stinga jaunų darbo rankų.

Profiluota moksleivių mo-

kymo bazė ne visose mokyklose atitinka nūdienos reikalavimus. Pavyzdžiui, Kurklių vidurinėje mokykloje mokiniai apmokomi automobillizmo pagrindų, nesant čia automobilio, Aulelių pagalbini mokykloje trūksta pagrindinių priemonių jaunųjų daržininkų apmokymui, Svėdasų vidurinės mokyklos moksleiviai supažindinami ūkiuose su pasenusia gyvulininkystės fermu mechanizacija, nepatenkinamai organizuojami praktiniai užsiėmimai. Be to, kai kurioms mokykloms svaresnė parama mokyklinio jaunimo darbinio auklėjimo galėtu suteikti ūkių specialistai, geri savo profesijos žinovai.

Nemažu stabdžiu jaunimo darbinio auklėjimo yra kai kurių ūkių silpna techninė materialinė bazė, nepatenkinamas kultūrinis ir buitinis klausimų sėrendimas.

Išvengus šių trūkumų, be abejo, žymiai pagerėtu profesinio orientavimo ir darbinio auklėjimo darbo veiksmingumas, o moksleiviai, baigę vidurinę ar aštuonmetę mokyklą, noriau pasirinktu žemdirbio kelia ir sėkmingai dirbtu vienoje iš svarbiausių liaudies ūkio šakų.

Darbinis besimokančios jauniosios kartos auklėjimas ir ateityje turi būti svarbiu mokyklos, šeimos ir dirbančiųjų kolektyvų rūpesčiu, aktyviau pirminių partinių ir komjaunimo organizacijų uždaviniais, ugdančiais komunistinės visuomenės kūrėjais.

„Salies europinės dailės pramonės centrams ir Uralui tiekiamas vis daugiau Sianrės dujų. Urengojamas telkinys, kuris yra prie pat poliarinio rato, atiduotas naudoti didžiulis kompleksas dujų parengimo įtaisų. Jis gali per para pašalinti įvairias priemaišas iš dešimčių milijonų kubinių metrų dujų ir vartyti jas į magistralinius dujotiekus.“

„Gausi technika, kuri atsilaisvino, užbaigus laukų darbus, dabar padeda kultūriniai natūraliosios Baltarusijos pievas. Raunami krūmai ir kelmai, pievos lėkščuojamos, trėšiamos mineralinėmis trąšomis ir kalkinamos. Respublikoje dabar yra maždaug du milijonai hektarų sukurtojo pievų ir ganvklų.“

„Prie Papano vandens telkinio — vieno iš didžiausių Kirgizijos hidromazgu — pasibaigė svarbus statybos darbu etapas. Gerokai anksčiau negu buvo planuojama užtvėnta Akburos kalnu upė. Didžiulis srautas dabar teka į anvedimo kanalą, kuris iškirstas uolose. Iš karto pradėta ruošti statyti užtvanką. Daugiau kaip kelvirda, tū milijardo kubinių metrų turio vandens telkinys įgalins paversti visą rytinę Fergranos slėnio zoną garantuotų derlių kraštu.“

(TASS-ELTA)

Užbaigiant pokalbį apie vaikų ir jaunimo auklėjimą

Ugdome ateities žmogų!

Vaikų ir jaunimo auklėjimo klausimai jaudina mus kiekvieną. Todėl neatsitiktinai į Žaliosios aštuonmetės mokyklos direktorės M. Sabalvičienės pradėtą rajono laikraštyje pokalbį atsiliopė nemažai skaitytojų. Rašė pedagogai, tėvai, visuomeninių organizacijų atstovai, kuriems ne vis tiek, koks šandien formuojasi paauگیs ar jaunuolis, koks jis bus rytoj, kokie jo siekliai, norai, kokio aplinkoj jis gyvena, kas jį veikia. Visi rašė nuoširdžiai, pergyvendami, išreikdami savo nuomonę ir samprotavimus, iškeldami vis naujas problemas.

„Geras auklėjimas — tai mūsų laiminga senatvė, blpgas auklėjimas — tai mūsų būsimas vargas, tai mūsų ašaros, tai mūsų kaltė prieš kitus žmones, prieš visą šalį“, — rašė A. Makarenka.

Auklėti — tai ne puoda nupildyti. Juk auklėjimas — ilgas ir sudėlingas procesas, veikiamas daugybės faktorių.

Naujose, daug geresnėse sąlygose dabar auga žmogus. Tačiau kodėl ne visada matome teigiamą, norimą auklėjimo rezultatą? Tiek šeima, tiek mokykla stengiasi savo pareigas atlikti sąžiningai. Bet kodėl dar pasitaiko girtuokliavimo, vagysčių, kitokių sunkių nusikaltimų? Kas pagrindinė vaidmenų atlieka auklėjime: šeima, mokykla, visuomenė? Kokios pačių jaunuolių pastangos? Tokius ir panašius klausimus pokalbio metu kėlė skaitytojai.

Šiandien turbūt nerėkia įrodinėti, kad augancia karta auklėja tiek mokykla, tiek šeima, tiek visuomenė. Joks su auklėjimu susijęs klausimas tikriausiai neišsoren-

džiamas be nuoseklaus ir darnaus visų darbo.

Gyvenime pasireiškiančios negerovės visada greičiau pastebimos, nei geri ar narmalus poelgiai. Geri poelgiai tampa tarsi natūraliu dalyku ir atrodo, tik taip ir turi būti, o ne kitaip. Juk dauguma mūsų jaunimo yra dori, darbštūs, išsilavinę, nel daug kuo pranašesni už mus, tėvus. Tai ir yra gyvenimo pažangos dėsnis. Kartais męgstama kalbėti apie jaunimą aplantai. Koks dabar jaunimas! Lyg mes vyresnieji buvome visai be trūkumų. Tik tais laikais apie mus mažiau kalbėjo, mažiau jaudinosi dėl mūsų, buvo kiti gyvenimo rūpesčiai. Mes turime galvoje, palyginus, nedidelę jaunimo dalį, kuri, lyg tas šaukštas deguto. Apie tas priežastis, kas gali atvesti, kas atveda kai kuriuos jaunuolius į klystkelius, mes turime kalbėti, tartis, diskutuoti.

Skaitytojus jaudina paauگیų ir jaunuolių girtavimo pradmenys. Iš kur jie? Išgėrimai susiję su aplinkybėmis: dėl neturėjimo rimto užsiėmimo, baslymosi pakraščiais, noro pasirodyti suaugusiu, pasirodyti prieš draugus. Išgėrimo pradmenų rasime ir ty „nekalty“ gimtadienių atžymėjimų sveigose, apie kurias kalba skaitytojai. Vaikai suėjo metai — švenčiama. Jis dar mažai ką supranta, kad dėdės ir tetos jo gimtadienio varlan geria ir dainuoja. Jam — dovanos. Paaugs, vaišės nešamos į darželį, vaišės namuose, sukviečiant daug draugų. Ar visos mamos nori tai padaryti, ar visos gali? Viena mama nusiskandė, jog kas ir išgalvojo tą paprotį. Girdi ir tam daro

visi, tai nepatogu ir išsišlirti.

Gimtadienis kiekvienam atmintina diena. Ne tik tam, kuriam sukako dešimt ar šešiolika, bet malonu matyti motinai ir tėvui, kad tavo sūnus, dukra metais paaugo, subrendo. Todėl gimtadieniai turėtų tapti tik šeimos švente. O kaip jie pažymimi, priklauso nuo šeimos išradungumo. Galbūt ta dieną apsilankys visi šeimos nariai teatre, koncerte, išvyks į gamtą, mama paruos skanesnę vakarienę, broliukai, sesutės padovanos jų pačių pagaminta dovanėlę, nupieštą piešinėlį, gėlių. Bus senelis, močiutė. Visiems bus smagu ir atmintina. Yra šeimos gražių gimtadienių šventimo tradicijų. Taip įprate šeimos, išsiskirstę vaikai iš namų, visada prisimins tėvų gimimo dienas.

Kalbuosi autobuse su studente, kuriai egzaminų sesija, o važiuoja namo. „Mamos gimimo diena“, — atsako. Kiek nuoširdumo ir pagarbos šiuose keliuose žodžiuose.

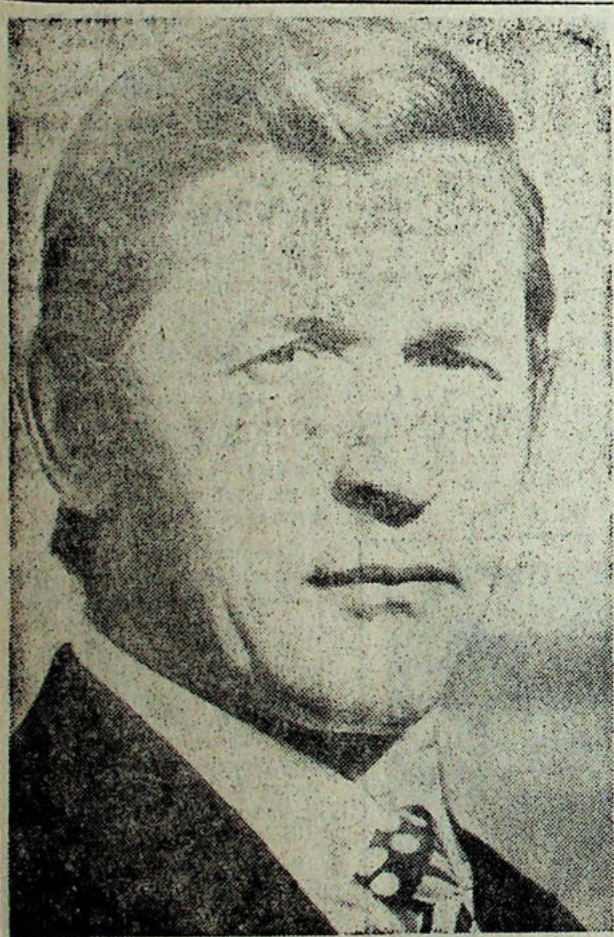
Vyresnių klasių mokiniai renkasi švesti gimtadienių. Neretai nepasieinama be išgėrimų, išbunama iki vėlyvos nakties. Kodėl tėvai tam abejingi? Sakykim, nieko blogo, draugai susirenka pasivaikinti, pasilinksmina, nevertioja svaiginamųjų gėrimų. Bet ir čia tėvams reikia tarti žodį. Kodėl leidžiama rinktis vėlai vakare ir skirstytis po pusianakčio. Kai tas tarpu tinkamiausias laikas šeštadienio arba sėdadienio popietėiai, o vakare išsi turi būti namuose.

Tėvams ir pedagogams rūpi abiturientu išleistuvių or-

ganizavimas. Ekskursija ar išleistuvių vakaras? Ekskursijų mokiniams organizuojama gana nemažai ir per mokslo metus, ir gavus brandos atestatus. Tai labai gerai. Bet jokia ekskursija neatsistos išleistuvių vakaro, to atmintino, kuris tik vieną kartą būna gyvenime, su kiekviena mokykloje savo mis tradicijomis. Tik ne „prie degline apkrauti staliu“. Tuo geriau, jog dabar mokyklose įsivyravo nprotys — dalyvauiant tėvams, net močiutei ar seneliui. Ne vienam iš jų nuriada džiaugsmo ašara ir ilgam lieka malonus prisiminimai. Sveikos moralės jaunimas moka linksintis, smerkia girtuokliavimą.

Bet deia yra silpnavalių, jaunų, tiesiog paauglių, svyruojančių gatvėmis. Kiekvieno jų skirtingas ir kažkuo panašus kelias prie stiklėlio. Kažkada buvo pirmas išgėrimas, antras jauėjo lengviau, jei vyresni nepasakėme griežto ir namokančio „nel“. Likome abejingi blogiui. O gal neretai vyresnieji, užuot sustabdę, pastumiame, geriamė kartu. „Ne taip jau lengva ir suaugusiems parodyti savo prieštaraujančią galvosėną, tai ka jau kalbėti apie jaunimą“, — nusivylusi rašo Z. Vyšniauskienė.

Teisingai pastebi autorė, kad įvairiuose susibūrimuose, ypač ekskursijose, kažkas duoda toną išgėrimui. Neretai organizatorės būna ir moterys, o kiti, nors nepataria, bet tyli, neoriestaria. Argi neatsiranda blai, vieni galvojančių? Kodėl taip būna neprieštaranti? Nepatogu išsiskirsti? Kodėl nuolat džiaujama, pataikaujama blogiui? Tuo labiau, jei organizuojamas išgėrimas, kaip abiturientų išleistuvių or-

„Lenino keliu“ kolūkis įsigijo galingą T-150K markės traktorių. Teko pasiųsti į Troškūnų KPTM Nr. 2, kad išmokyty valdyti naują mašiną, kurį nors mechanizatorių. Ūkio vgr. inžinierius-mechanikas Jonas Daugėla ūkio vadovams parinėjo Jurgį Raščių. Niekas neprieštaravo, kad

šiam mechanizatoriui būty paskirtas naujas traktorius. Juk Jurgis, eilę metų dirbdamas kolūkyje, jau spėjo pelnyti ir pagarbą, ir pasilikėjimą. J. Raščius sėkmingai darbuosis sėjant grūdines kultūras, gaminant silosą, ruošiant pašarus žiemai.

Komunistinio darbo spartuolis, daugkartinis socialistinio lenklyniavimo nugalėtojas Jurgis Raščius pateisina ūkio vadovų darbo draugų patikėjimą.

Vyt. Bagdono nuotr

KOLEKTYVINIS DARBAS

Ugdome ateities žmogų!

Ugdome ateities žmogų!

Kaimė yra nemažai jauni-
no, daugiausia mechanizato-
riai. Kiek apie tai jau kal-
bama, kad jiems už paslau-
gas geri kaimynai ir dėdės
baltake atsilygina. Ir taip
skandinamas jaunas žmogus
į degtinės tvaiką. O paskui
patys stebimės, kur jie įpra-
to gerti!

Tenka pripažinti, kad per
daug dažnai mes manome:
„Ne mano reikalas!“. Bend-
radarbis nedrįsta pasakyti
kollegai, kad šis, kaip tėvas,
bloga įtaką daro vaikams.
Girdi, supyk! Kaimynas
pats neliepia vaikams sutar-
kyti priešukšlinto kiemo, o
gasdina pasakysiąs mokyto-
jui. Kiek išvengtumė smul-
kių negerovių, jei susidurę
su blogiu patys bandytume
veikti. O nedejuotume, jog
„niekas netvarko“.

Mokinys dažnai nori būti
panašus į savo mokytoją.
„Man taip liepė mokytojas!“
— nesutinka pradinius su
tėvų kitokia nuomone. Vė-
liau, pradėjus bendrauti su
daugeliu mokytojų, vaikai iš-
skiria sau mėgstamus. Kai
kuriems vieni mokytojai la-
biau patinka, kad mėgsta jo
dalyką, yra reiklus, įdomiai
organizuoja darbą pamoko-
je, kiti — dėl gerų būdo sa-
vybių, mokytojų suprasti
mokinį. Ir taip turbūt ne-
lieka mokytojo, kurio kokių
tai savybių mokiniai never-
tintu. Net kopijuojama mėgst-
amo mokytojo rašysena, kal-
bos tona, laikysena.

Ir mokytojas — žmogus,
su visomis geromis ir blogi-
mis savybėmis. Vaikai tėvus
priima tokius, kokie jie yra.
Tai jo tėvas, jo motina. Vi-
ninteliai. Nors blogas tėvas,
bet jį visuomet gins. O mo-
kytojas priima kritiškai, pa-
sirenka. Didžiausią įtaką tu-
ri tie, kurie jam yra autori-
tetas.

Vaikas ateina į mokyklą
jau su tam tikromis susiformu-
siosiomis savybėmis:
darbo drąsa, tvarkingumas, su
savo charakterio bruožais. Iš
pat mažens auklėjimas šei-
moje yra pats natūraliausias,
pats veiksmingiausias.

Visi tėvai nori, jog vaikai
augtu dori, tik ne visi tėvai
taip gyvena, kad turėtų tik
teigiamą poveikį vaikams.
Kartais motina sako: „Aš

jam sakau, baru, o jis ne-
klausio“. Ilgi įgiję pamoky-
mai ir nuolatiniai barimai
vaiką veikia tik priešingai.
Arba pažadai, kurių, žino,
neįvykdydys. „O dabar, tai tu
sėdėsi, aš priversiu tave
dirbti, niekur neįleisiu, atim-
siu dviratį, magnetofoną“.
Vaikas gerai žino, kad
ir duos, ir neuždarys. „Ilgas
liepimo kelias, trumpas ir
veiksmingas pavyzdžio ke-
lias“ — rašė romėnų filoso-
fas Seneka.

Vaiką pirmiausia veikia
šeimos aplinka, šeimos na-
rių tarpusavio santykiai, su-
siformavusi namų atmosfera.
Nenori mokyti, tingi,
linkę išdykauoti daugiausia
tie mokiniai, kurių namuose
nėra sutarimo, nėra švel-
naus, gero su vaikais bend-
ravimo. Vaikas grubus,
šiurkštokas. Žiūrėk, namuose
taip kalba tėvai su vaikais.
Vaikas šiurkštoku tonu kal-
ba su senele, su tėvais, taip
kalba ir su savo draugais.
Nejaucia, taip įpratęs. O at-
prasti jau sunku. Vieni vai-
kai visada tvarkingi, jų kny-
gos, sąsiuviniai švarūs, nes
ir namuose gera tvarka. Ar
tik vaiką kaltiname, kad jo
knygos suteptos, neturi rei-
kiamų priemonių, nežino,
kur jos, kai ir kambariuose
nežinia kur kas turėtų būti?

Įžymus tarybinis pedago-
gas A. Makarenka rašė:
„Nemanykite, kad auklėjate
vaiką tiksliai tada, kai su juo
kalbate ar jį pamokote, arba
jam isakote. Jį auklėjate
kiekvieną savo gyvenimo va-
landėlę, netgi tada, kai ne-
sate namie. Kaip jūs rengia-
tės, kaip kalbate su kitais
žmonėmis ir apie kitus žmo-
nes, kaip džiaugiatės ar liū-
dite, kaip elgiatės su drau-
gais ar priešais... O jeigu
namie jūs šiurkštūs ar pa-
gyrūniškas, ar girtaujate, o
dar blogiau, jei įžeidinėjate
motiną... Jūs jau auklėjate
savo vaikus ir auklėjate blo-
gai“.

„Nepamirškime liaudies pe-
dagogikos!“ — siūlo pokal-
bio dalyvė. Iš tikro, žemdir-
biai neskaitė Makarenkos ar
Ušinskio raštų, jie auklėja
savo vaikus darbu, santar-
ve, pagarba vieni kitiems.

„Maža mylėti vaikus, rei-
kia mokėti mylėti“ — pa-
brėždavo N. Krupskaja.
Ugdyti savarankiškumą ir

atsakomybę — vienas mūsų
uždavinių. Pirmaklasis įpran-
ta su molina ruošti pamokas,
vienas savimi nepasitiki. Bū-
rio tarybos pirmininkas lau-
kia, kada klasės vadovas pa-
dės paruošti darbo planą.
Vyresni nusiskundžia, kad
vakarai neįdomūs, lyg kaž-
kas kitas: o ne jie patys tu-
ri padaryti įdomesnius. Ir
taip „ruošiamie“ žmonės būti
savarankiškais būsimais dar-
buotojais, o ir mokykloje, ir
namuose stengiamės už juos
padaryti. „Laimė turi daug
kelių, bet reikia ir pačiam
eiti jos pasilikti“ — rašė M.
Andersenas-Nekšė. Negi prie
būsimo specialisto kažkas sė-
dės ir nuolat kontroliuos.
Mokykime nuo mažumės
įusti atsakomybę už patikė-
tą darbą. Ar ne per daug
dirbame už vaikus, jaunuolių
klaidas taisome?

Išdaužė sporto salės stik-
lo blokus. Tėvai bėgioja, pa-
deda meistrai įdėti naujus.
O tų daužytojų nė vieno.
Tegul patys ruošia skiedinį,
talkininkauja, žinos, kiek
kainuoja darbas. Kitą kartą
gal nepakils ranka su akme-
niu.

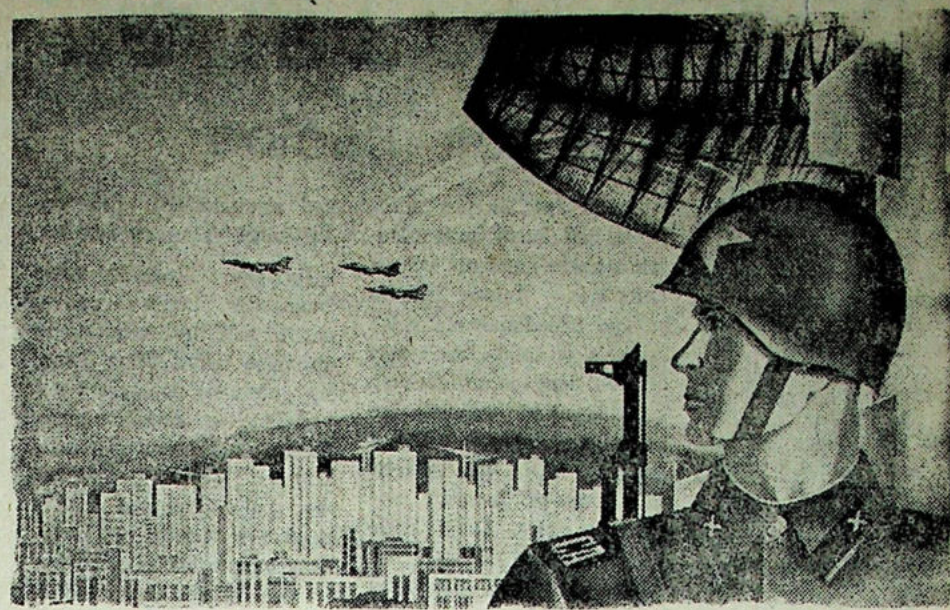
Ar ne todėl ir išsiugdo
abejingumo ir vidutiniškumo
nuotaikos, apie ką teisingai
rašo R. Sovinytė? Tačiau
laikraščio puslapiuose disku-
tuojami klausimai iš jau-
nimo pasisakė tik ji viena.
O kur dirbantis jaunimas?
Galbūt ir čia norima būti
nuošalyje. Bendraamžių žo-
dis būtų įtikinamesnis. „Juk
kalbame apie jo rūpesčius,
siekimus, ieškojimus, sėk-
mes ir praradimus, laimėji-
mus ir netekimus“.

TSKP XXV suvažiavimas
pabrėžė kompleksinės pažiū-
ros į visą auklėjimo darbą
reikšmę, panaudojant visas
grandis, įėgas ir priemones,
gerinant visapusišką vaikų,
paauklintų ir jaunimo auklėji-
mą.

Daug yra apie auklėjimą
neišsakyti minčių. Manau
skaitytojai ir toliau pratęs
rajo laikraščio skiltame
puslapyje „Mokykla, šeima,
visuomenė“, kurį pradėjo
ruošti LTSR pedagogų drau-
gijos Anykščių rajono sky-
rius.

E. Vingrienė
TSRS liaudies mokytoja,
Anykščių II-osios vidurinės
mokyklos direktoriaus
pavduotoja

Lapkričio 19-oji — Raketinės kariuomenės ir artilerijos diena

Dail. V. Feklaievo plaka tas. Leidykla „Plaka“.

TASS-o fotokronika

Atsakomybė už Tėvynės likimą

Raketinės kariuomenės ir
artilijos diena — kovinės
šlovės šventė, pasireiškimas
visuotinio pripažinimo, koks
svarbus ir visuomeniškai bū-
tinas yra raketininkų ir arti-
leristų, taip pat konstrukto-
rių, inžinierių, darbininkų,
kuriančių galingus ir grėsi-
mingus ginklus, pasiaukojan-
tas darbas. Ji pažymina
kasmet lapkričio 19-ąją, tą
dieną, kai 1942 metais ga-
lingos daugiafunkstinių
pabūklų, minosvaidžių, reak-
tyvinių įtaisų salės paskel-
bė tarybinių karių puolimą
prie Stalingrado.

Tarybinė artilerija ir ra-
ketinė kariuomenė nuėjo di-
delį ir šlovingą kelią. Jų
didvyriškoje praeityje, šlo-
vingoje dabartyje įkūnyta
nenulstama Komunistų par-
tijos veikla, kuriant ir stip-
rinant TSRS Ginkluotąsias
Pajėgas.

Tarybinė artilerija stiprė-
jo ir grūdinosi Pilietinio ka-
ro mūšių žaidžė. Ji tapo
galinga įėga prieškarinių
penkinečių metais ir garbin-
gai išlaikė rūstų Didžiojo Tė-
vynės karo egzaminą. Ji bu-
vo svarbiausia smuogiamaoji
įėga tiek tarybinių karių
gynyboje, tiek jų puolime.
Artileristai didžiuliu inžiniu

prisidėjo prie pergalės prieš
vokiškuosius fašistinius gro-
bikus ir japoniškuosius mi-
litaristus.
Laikas nemažina įvykdyto
žygdarbio didybės, fronti-
ninkų kovinės tradicijos gy-
vos ir šiandien. Jas puose-
lėja jauniausios ir gaiin-
giausios TSRS Ginkluotųjų
Pajėgų rūšis — Strateginės
paskirties raketinės kariuo-
menės — kariai. Si kariuo-
menė taikiu metu vykdo ko-
vinę valstybinę svarbą už-
davini — ji budi taikos sar-
gyboje.
Pokario metais kokybiškai

pasikeitė pabūklų ir reakty-
vinė artilerija. Padidėjo jos
kovinė galia, artileristai to-
liau, greičiau ir tiksliau
šauda.

Tarybiniai raketininkai ir
artilistai, kaip ir visi mūsų
armijos bei laivyno kariai,
karštai pritaria, vieningai
remia Komunistų partijos ir
Tarybų valstybės išmintingą
užsienio politiką. Patikimai
saugodami savo liaudies tai-
kų darbą, jie tuo pačiu svar-
biu indėliu prisideda prie
kovos už tautų saugumą, už
tvirtą taiką visame pasauli-
je.

Neiššalančios kriaušės

Respublikoje auginamos
vertingų desertinių veislių
kriaušės yra kilusios iš šil-
tesnių kraštų ir dažnai nu-
kenčia nuo šalčių. Nema-
žai jų apšalo ir praėjusią
žiemą.

Vytėnų sodininkystės dar-
žininkystės bandymų stoties
iniciatyva respublikoje pra-
dėtos augini du kartus skie-
pytos, labiau atsparios šal-
čiams kriaušės. Bandymų
stotis pirmajam aktyvumui
yra parinkusi įskiepius iš

labai atsparių šalčiams lau-
kinių kriaušių. Iš šio tarpi-
nio poskiepio išauginami ka-
mienai ir skeletinės šakos, o
jį jas skiepijamos vertingos
desertinės veislės.

Iki šiol ūkiai galėdavo
įsigyti tarpinių šalčiams at-
sparių kriaušių poskiepių tik
iš Vytėnų. Tačiau nuo šių
metų juos pradeda augini
ir Anykščių, Kaišiadorių,
Kretingos bei Kauno rajono
Mišūrinio sodininkystės tary-
biniai ūkiai.

P. Petryla
Biologijos mokslų
kandidatas

Česlovas Kudaba

ŽEMĖS GIEDRA

P roga aplanky-
ti Anykščių
žemę yra pa-
naši į šventę.
Pats artėjimas prie jos ki-
toks. Kol privažiuoji Sven-
tają, ties Ukmergė, spėjai pa-
miršti kasdienybės nuovargį.
O už Ukmergės kelias sku-
ba, skuba pašvenčiai... Ne-
žinau kodėl — jis visada
malonus, greitas ir primena
vaikystės takelį į mokyklą.
Ir jausmas kiek panašus —
galvoji apie šį aukštaičių li-
teratūrinį sodą, tarsi apie
gerai išmoka pamoką, ne-
palirto džiaugsmo paslaptį.

Anykštija... Tai tik į save
panašus žemės plotas, išsi-
kūprojęs, išsibangavęs piet-
vakarinėje Aukštaitijos kal-
vynu huoslaitėje, bulent ten,
kur dar aukštumos nesibaigė,
o lygumos neprasidėjo.
„Kainai ant kainu“ vietomis
dar išsikūproję ir staigiai lei-
džiasi į slėnius, lobus ūks-
mėtus. Pastarieji šiam kraš-
tui labai būdingi. Nesunku
itikit — jei nebutų išplau-

tas Sventosios rankomis, tai
nebutų nei pačios upės, tu-
notų dabar kažkur gelmeje
„neatrasas“ Puntukas. Juk
tai Sventoji įsigraždama
mums jį atskleidė. Nebūtų ir
Karalienės liūno. Piestupio,
Slavės, Valaukio. Varies.
Kur būtų nudieniai Anykščių
šilai ošę? Daug ko būtų ma-
žiau. Daug mažiau apie sa-
vo kraštą mums būtų pasa-
ke Anykštijos krašto poetai,
rašytojai.

Anykščių paviršiaus skulp-
tura savo kraštui suteikė
žavumo, jaunystės, neiškar-
nusakomo paslaptinumo.
Daugiau negu kitur yra čia
ties kuo parymoti tyrinėto-
jui. Antai, vien Slavės upel-
io skardinguose šlaituose
atsiveria bent trijų skirtingų
žemės istorijos laikmečių,
pradedant trimis šimtais mi-
lijonu metų senumo, sluoks-
niai. O iš viso rajone net ke-
liolika gamtos draustinių ir
paminklų. Pagaliau ir žmo-
nės čia gamtos mįslėms nuo
seno neabejingi. Jonas Biliū-

nas 1901 metais, rašydamas
apie „žemės gyvenimą“, ti-
kino, jog „kiek esmu užlėmęs,
tie klausimai labai žin-
geidūs žmonėms — sodie-
čiams — labiausiai jauni-
mui“.

Visa Aukštaitija nuostabi
ir puiki. O štai šis josios
paupio pakraštys dar savi-
tesnis, nes žemė čia tarsi
daugiau nei kitur mūsų
pirmtakų mylėta. Nors ir ki-
tur žmonių jautsa, kentėta,
tik gal prisipažinti nesuge-
bėta, neišgudota. Bet taip
giliai ir prasmingai, kad ir
kitiems net po daugelio me-
tų atrodo, jog ir jų vardu to-
ji tiesa pasakyta. Ar ne dėl
to dabar, kai atėjo laikai ke-
lionų, ne vienas čion pasu-
ka, kad pasigėrėty, pasi-
džiaugty, pamastyty, susto-
ty ties tėvų keliais, dabar-
ties darbų barais, tarsi pa-
lygindamas savo kelio kryp-
ti ir prasmę.

Būna, kad tobula žemė
maitina jos vertus artojus,
duonos ir savo vaikų augin-
tojus. Taip būna. Tė, rodos,
ir pakanka. Bet būna, kad
tie josios vaikai yra dar ir
grožio, meilės gyvenimui,
gamtai reikšėjai. Nevisada
taip. Juk ne kiekviena giria

turi savo čiułbančius pauk-
čius. Taigi ir norisi kalbant
apie Anykščius prisiminti
nūdienių anykščių pirmta-
kus, tuos anksli išbudusius
savo padangės paukščius,
pranašus šviesesnio rytoiaus.

At, ne pasakų gražioje sa-
lyje jie gyvena. Gražioje
smėliu pakreiguose, šilais
pakaisytuose kloniuose, pie-
no upės netekę. Čia sun-
kiai pelnomu buvo duona,
kurios žmonės niekad iki va-
lios nelurėjo, ją deramai
brangino ir gėrbė. Nebuvo
kada nei savo kraštui gėrė-
tis, nei pasauliui. Kitas dar-
bu prislėgtas kažin ar žino-
jo, kur io sostinė. Užtat sa-
vo žemę giliai įautė, nesibo-
dėjo, nesigėdijo paprastumo,
išgyvendami „savo amžių
dorais žmonėmis su tyra są-
žine“. O prie gražiausių kul-
tūrines pažangos idealų bu-
dėjo motinos, rymuodamos
guodžiančias dainas, drąsos
ir pasiaukojimo idealą šlovi-
nančius epinius pasakojimus
apie kovas ir žygdarbius tė-
vų, varga savo vaikų. Jeigu
būčiau dabar paklaustas, ar
tos liaudies kūrybos čia bu-
vo daugiau nei bet kur ki-
tur mūsų krašte — irodinėti
nesirūžčiau. Bet tai, ką čia

sukūrė — vertino, laikė rei-
kalinga, taušojo lyg duoną.
Gal bent iš dalies dėl to čia
pašvenčių aukštupiuose taip
anksti pragydo Strazdas ir
Vienažindys, „gimė devynių
gabumų žmogus, kurs prikė-
lė brolį ne viena iš ilgo nū-
gogiesmėmis savo“, Antanas
Baranauskas. Kiek įšliauriau
iš pašvenčių sausaklonių iš-
ėjo gamtojauta žmonės ža-
dinamas Vaidžantas: įpie-
čiau tų pačių klonių, šlaitė,
šviesa savam kraštui puose-
lėjo Didžiulių šeimą. Dau-
gelis savo mažystėje tikėio-
me, jog čia, kažkurioje aukš-
čiausioje viršūnėje Jonas Bi-
liūnas matė laime švytintį
žiburi. Ilgiausiai pašvenčiai
vaikščiojo kaip ir jo pirmta-
kai žmonių nedaliai laurus
A. Vienuolis. Prakaitytą
šios žemės dalį ir nedalią
savo knygoje jamžina liau-
des rašytojas J. Baltušis, B.
Buivydaitė — Tyrų Duktė.
Ištisas šis literatūrinis so-
das dabar derančių talentų.
Teatleidžia jie, kad vardais
nepaminimi — jų daug.

Gražiausias šio literatūri-
nio sodas bruožas — jo ryšys
su molina žeme, josios gam-
ta, žmogaus dalia; ryšys su
savo laikmečiu, su mūsų nū-

diena ir net su mūsų ateiti-
mi. Tokios nuoseklės ir la-
bai iš toli ateinančios sąsau-
kos! Kieno galia, rūpestis,
tiek gero iš seniau paslūstę
nudenai, tarsi palinkėjo
Anykštijai tokios pasigėrėti-
nos dabarties. Motinos!.. Ko-
kie gražūs žmonės — Vaid-
ganto, Baranausko, Vienuo-
lio, Baltušio motinos... Vai-
kams jos buvo tėviščių sau-
le, sažinė, pareiga. Jos ryš-
kiausiai matė ateitį, arkliai
vežė juos į mokyklą, sam-
dėsi jų dėlei sunkiausius
darbus, mokė rašto, saugo-
jo jų kūrvba draudimo lai-
kais. Nebuvo to, ko jos ir i-
ias panašios negalėjo. Moti-
nos plačiausiai perpasako-
savo anykštėnų kūrvba, gie-
dojo jų eiles savo vaikams.
Užtenka prisiminti, kad be
motiniško pasiaukojimo ma-
žiau bežinotume šiandien.
netgi apie juos pačius, šio
krašto rašytojus. (Kl. Kairį)
Vargu bežinotume šiandien
A. Baranauską parašiusį
„Giesmių giesmė lietuvišk-
gamtai“, jei ne jo motinos
meilė sūnaus žodžiu.

pus daugiau

KELIAI. MAŠINOS. ŽMONĖS.

O bėdos tos pačios

Sūntai kelių kasdien pasibūvoja Anykščių autobusų stotyse. Ir kasdien pastebi kone tas pats bėdas, kurių jau mėnesių mėnesiais niekaip neprisirišusi pašalinti. Autotransporto įmonės bei autobusų stoties vadovai. Visų pirma, pačioje autobusų stotyje trūksta švaros, tvarkos. Skelbimų lenta jau kurį laiką nukabinta ir pastatyta ant grindų. Po didelių skalbytųjų priekaisių laikrodžiai buvo pakeisti, tačiau jie arba stovi, ar rodo netikslius laikus.

Daug netikslumų yra autobusų tvarkaraščiuose. Pavyzdžiui, lauke iškabintuose tvarkaraščiuose nurodytas vienoks kaimas, kurio autobusų išvykimo arba atvykimo laikas, o stoties viduje esančiame tvarkaraštyje — jau kitoks.

Anksčiau autobusų išvykimo aikštelėse prie kiekvieno stulpelio būdavo po du iškabintus tvarkaraščius. Dabar jų tvarkaraščių prie kiekvieno stulpelio tik po vieną. Todėl čia susidaro apstysys.

Anksčiau autobusai, išvykstantys į reisus, buvo ap-

rupinami specialiomis lentelėmis, ant kurių buvo užrašoma, kokių maršrutų vyksta autobusai. Tokios lentelės būdavo uždedamos autobuso priekyje, ir šone. Keleiviams būdavo lengva susigaudyti, kuria kryptimi važiuoja tas ar kitas autobusas. Dabar autobuso važiuojimo kryptis nurodoma tik lentelėje prie mašinos šono. Todėl keleiviai, norėdami sužinoti autobuso maršrutą, turi arba klausinėti kitų, arba ieškoti užrašo kažkur autobuso šone. Dar pasitaiko, kad kai kurie vairuotojai tokių lentelių iš viso neiškabina. Stai ir suprask tuomet, kur važiuoja toks autobusas...

Nesklaidžiai dirba informacijos tarnyba. Apie vykstančius į reisą arba dėl kokių nors priežasčių neišvykstančius autobusus keleiviai turėtų būti informuojami iš anksto. Tačiau kažkodėl Anykščių autobusų stotyje keleiviai apie tai labai retai informuojami. Pasiteiravus dispečerės, kodėl iš anksto nepranešama apie neišvykstančius į reisus autobusus, visuomet išgirsti atsakymą, kad aparatura yra sugedusi,

kad garsiakalbiai neveikia. Tai kodėl jie nesutaisomi?

Iki šiol Anykščių autotransporto įmonės vadovai negali užtikrinti reguliaraus autobusų eismo. Būna dienų, kai autobusai neišvyksta net į dešimtį ir daugiau reisų. Pastoviai autobusų nebūna į Raguvą, Jotkunį, Savičiūnus, Zaliąją, dažnai anykštiniai neišvažiuoja net ir tokiems maršrutais kaip Anykščiai — Vilnius per Molėtus ir pan.

Dėl tokios netvarkos labai kenčia keleiviai, kartais sugaišama daug brangaus laiko, sugadinama nuotaika. O juk šios bėdos kartoja siuo-

latos.

B. Valaitis

Dvidešimt penkis metus Vytautas Ražanskas pasijūrė vairuotojo darbui. Sešiolika iš jų jis vairuoja autobusą. Kaskart V. Ražanskas rūpestingai pasiruošia eiliniam reisui, dar ir dar kartą patikrina autobuso techninę būklę, kelyje jis visuomet laikosi eismo taisyklių, yra mandagus, paslaugus kitiems, reiklus nedrausmingiems vairuotojams. Už gerą darbą Vytautui Ražanskui Anykščių ATJ administracija ne kartą įteikė garbės raštus, jam suteiktas garbingas komunistinio darbo spartuolio vardas, įteiktas III laipsnio ženklas „Už beavarinį darbą“.

Vyt. Bagdono nuotr.

UŽSIENYJE

◆ Zenevoje, Nacijų rūmuose, įvyko visos Europos aukšto lygio pasitarimas bendradarbiavimo aplinkos apsaugos klausimais. Idėja surengti tokį pasitarimą iškėlė Tarybų Sąjunga.

◆ 3654 Amerikos mokslininkai, jų tarpe — 21 Nobelio premijos laureatas ir daugiau kaip 300 Nacionalinės mokslų akademijos narių, pasirašė peticiją dėl kuo

greitesnio Tarybų Sąjungos ir Amerikos sutarties SGA-2 ratifikavimo. Peticiją Baltuosiuose rūmuose įteikė Jungtinių Amerikos Valstijų viceprezidentui V. Mondeilui.

◆ Britanijos parlamento bendruomenių rūmai 296 balsais prieš 229 priėmė konvenciją vyriausybės pateiktą įstatymo projektą, kuriuo pagrindu Londonas ketina pripažinti marionetinį režimą Rodezijoje ir panaikinti jam taikomas ekonomines sankcijas. (TASS-ELTA)

„Svyturio“ kolūkie sunkvežimio vairuotojas Vytautas Platkevičius sumanė apsilankyti Alanijoje gyvenančias savo pažįstamas. Nieko nelaukdamas sėdo prie vairo ir išvažiavo. Nuvažiavo netoli. Posūkyje jis išvažiavo į kairę kelio pusę ir atsitrenkė į Petrašiūnų ATJ ZIL-ą. Abu sunkvežimiai smarkiai apdaužyti.

Pasvalio tarprajoninės veislininkystės stoties Anykščių filialo vairuotojui Albinui Katinui geriau sekėsi: jis sudaužė ne du, o vieną automobilį. Tiesa, į medį atsitrenkusį, paliktą avarijos vietoje nepranešus valstybinei autoinspekcijai, automobilį vargu ar bebus galima suremontuoti.

O girtas Staškūniškio tarybinio ūkio traktorininkas Algis. Bliukis ir prieš ir po avarijos dar turėjo išties odiseją. Prisigėrus jam suminkštėjo širdis ir jis traktoriumi pargabeno į Kavarską taip pat gerokai išgėrusį šio ūkio autonaišinos vairuotoją A. Daniūną. Tas matė, kad jo geradėjas smarkiai apsvaigęs nuo alkoholio, bet ne nemanė sudrausti. Gi grįždamas iš Kavarsko A.

Bliukis nebesuvaldė traktoriaus, įvažiavo į griovį ir apvirto. Bet nenusiminė. Juk tokių draugų, kaip jau minėtasis A. Daniūnas, yra ir daugiau. Žmogelis prikėlė iš miego traktorininką V. Zironą, abu užvedė jo traktorių ir bandė tylutėliai išsikapanoti iš bėdos. Bet nepavyko. Tuomet abu sėdo į V. Zirono traktorių ir vėl grįžo prie dirbtuvių. Kadangi A. Bliukis namai toliau, tai V. Zironas ties dirbtuvėmis išlipo iš traktoriaus kabinos, perdavė vairą A. Bliukui ir dar gerasidėkiai įspėjo:

— Žiūrėk, neapversk ir šio traktoriaus!

Taip rimtai persergėtas A. Bliukis antruoju traktoriumi vis tik pasiekė namučius.

Taigi, trys avarijos skirtingose vietose. Keturių apdaužytos ar ir visai suklutę transporto priemonės. O pagrindinė visų trijų avarių priežastis viena: bloga mašinų-traktorių parko apsauga, sudarytos sąlygos kam ir kur panorius naudotis ūkių traktoriais ir automobiliais. Apie tai, kad šiuo klausimu ypač didelė netvarka Staškūniškio tarybiname ūkyje, rašyta ir kalbėta ne kartą. Bet kaip buvo, taip liko: jei vairuotojas ar traktorininkas panorio, jis laiko jam priskirtą automobilį ar traktorių savo kieme. Gi jei ir pastato nakčiai technikos kieme, tai vis tiek kada nori, tada vėl paima. Kaip ir kitur. Staškūniškio tarybiname ūkyje daug ir garsiai kalbama apie naftos produktų taupymą. O kas nori, tas vežioja traktoriais draugus dešimtimis kilometrų net ten, kur, išėjus į jūdrų plentą ir keleta minučių palaukus, galima kur patinka nuvažiuoti autobusu. Tokių faktų akivaizdoje kalbos apie naftos produktų taupymą yra tuščios.

J. Tamiulis, A. Miškėnis, K. Janulionis

Žiemos tarnybai pasiruošta

Anykščių autokelių valdyboje įvyko rajono kelininkų ir ATJ atstovų susirinkimas. Kaip geriau pasiruošti žiemos tarnybai, kaip keliuose užtikrinti saugų eismą, kalbėjo AKV viršininkas R. Kuzma. Apie priemones, kaip už gera ir sažiningą darbą punktuose, prižiūrint rajono kelius žiemą, numatoma pasiskatinti vairuotojus, kalbėjo ATJ eksploatacijos skyriaus viršininkas P. Kašlianovas. VRS vyr. autoinspektorius A. Baltušis apibendrino praeitų metų žiemos tarnybos kelininkų darbą.

Rajono kelininkai šiais metais žiemos laikotarpiui paruošė papildomus smėlio karjerus Palionyse ir Ramas-konyse.

Ir dar: šiomet maždaug kas trečia avarija rajono keliuose įvyko dėl girtų vairuotojų ar traktorininkų kaltės. Ir tik reti atvejai, kai būna prisigeriama darbo metu. Paprastai būna taip: vairuotojas ar traktorininkas darbą baigia blaivus. Jei būtų tvarka, jei iš jų griežtai būtų reikalaujama po darbo pastatyti traktorių ar automobilį į garažą arba saugomą aikštelę, žmogus, jei po darbo ir išgertų, negalėtų sėsti už transporto priemonės vairo, nepadarant avarijos, nekeltų pavojaus eismo saugumui. Tenka tik stebėtis, kaip tokios elementarios tiesos niekaip neįsivina už traktorių ir kitų transporto priemonių naudojimą atsakingi asmenys.

Jei norime rimtai kovoti su avaringumu, jei branginame ūkių ir organizacijų techniką, pirmiausia turime pasirūpinti, kad po darbo ji būtų tvarkingai pastatyta ir deramai saugoma. Juk keistas: kai kas randa ne vietoj padėta, sakysim, miltų maišą, kainuojantį keliolika rublių, suieskomi tokios netvarkos kalininkai ir deramai nubaudžiami. Tai teisinga. Gi kai stovi likimo valiai per nakį palikta technika, kaliniojanti tūkstančius ir dešimtis tūkstančių rublių, tai tas laikoma beveik normaliu reiškinio. Atseit, niekur ji nepabėgs. Betgi pabėga. Pabėgo ir sukluti Staškūniškio tarybinio ūkio traktoriai, „Svyturio“ kolūkie sunkvežimis, Veislininkystės filialo automobilis. VRS savo ruožtu įvertino minėtų transporto priemonių vairuotojų elgesį. Bet būtų labai įdomu sužinoti, kaip avarių kaltininkų elgesį įvertins darbo kolektyvai, kokios iš jų bus pareikalauta atsakomybės už padarytus nuostolius?

Nuo sniego užpusytiems keliams valyti paruošti šeši autogreideriai, nemažas skaičius buldozerių. Reikalui esant, kelininkams į pagalbą atvyks Anykščių MSMV mechanizatoriai.

Kaip rajono keliuose žiemos tarnybos punktai prižiūri kelius, pastoviai kontroliuose sudaryta komisija.

A. Nemickas

Redaktorius ST. VINCIONAS

Reikalinga

Anykščių sviesto gamyklai reikalingi vairuotojai, šaltkalviai-remontininkai, Kurklių bei Svėdasų separavimo skyriuose — elektrikai.

Dėl darbo sąlygų kreiptis į gamyklos direktorių.

ALDONAI UZDRAITEI

Su Tavimi dalinomės džiaugsmais ir rūpesčiais. Tad leisk pasidalinti ir tuo skausmu, kuri Tau sukėlė mylimo tėvelio mirtis.

Grupė draugų

ANASTAZIJAI NARBUTIEŖE

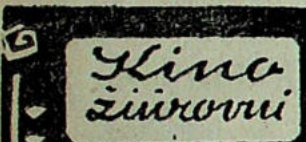
Gilvas liūdesio valanda, mirus mylimai mamytei, reiškia nuosirdžią užuojautą.

Anykščių miesto Sviesos gatvės namo Nr. 10 gyventojai

Nuosirdžiai užjaučiamie PETRĄ ŽVIRBLI

dėl jo mylimo sūnaus VYTAUTO mirties.

Prekybos bazės darbuotojai

„PULKININKO ZORINO VERSIJA“

Pačiam vidurdiestyje, miesto centre buvo apipūsta juvelyrinė parduotuvė, ir to niekas nepastebėjo. Spėjama, kad tai kvalifikuotų plėšikų darbas. Pulkinkas Zorinas, kuriam pavesta tirti aplinkybes, neranda jokių įrodymų. Pagaliau surandamas vairuotojas, kuris kažką žino, bet ir tas naslapingai nuzudomas. Vėl jokių pėdsakų. Tačiau pulkinkas nepraranda vilių. Jis įtaria viena čia pat besisukiojanti ir labai savini pasitikinti žmogų, kuriam patikrinti netiko įprasti būdai. Reikėjo kanti-

rybės ir laiko.

Scenaristas Vladimiras Kuznecovas ir režisierius Andrejus Ladyninas šiame filme laikosi visų deklatyvo taisyklių. Čia gana intriguojantis siužetas, aiškūs socialiniai aspektai.

Vaidina: Vsevolodas Gagnajevs, Ivanas Voronins, Vilnis Bekeris, Vladimiras Tichonovas, Ala Jevdokimova ir kiti. „Mosfilmo“ kino studija.

„SPĄSTAI“

Anglų psichologinė drama apie atšiaurią ir pilną pavojų puslauri laukinio žmogaus, kuris į žmoną žiūri kaip į

namuose būtiną daiktą, gyvenimą. Sau į žmonas jis nusiperka jaunulę nebylę našlaitę Ivi, kurią prievarta išsiveža į miškų glūdumas, į apleistą viengungio lušną.

Nelengvas buvo šių dviejų žmonių suartėjimo kelias. Daug pergyventa, kol pagaliau jų širdyse užgimė paprastas žmoniškumo jausmas.

Anglų „antižvaigždė“ Rita Tašingen, suvaidinusi pagrindinį vaidmenį, šį kartą teko labai originali rolė — per visa filmą ji neprataria nė vieno žodžio, tačiau žiurovui daug ką pasako.

„PARENGTINIS TARDYMAS“

Neaiškiomis aplinkybėmis sudegė miškas, žuvo sargas, primuštas kirtėju brigadininkas Čiubatovas. Aišku, tarp šių nusikaltimų esama kažkokio ryšio. Milicijos kapitonas Seriožkinas įtaria kaltu esant patį Čiubatovą, kuris apgalvotai buvo užmaskavęs nusikaltimo pėdsakus.

Milicijos kapitonas Seriožkinas (akt. V. Zalotuchinas) jau na žįstame iš dviejų filmų — „Taigos šeimininkas“ ir „Dingęs liudininkas“. Visus šiuos filmus jungia bendras herojus.

Scenarijų filmui parašė Borisas Možajevs, režisavo Andrejus Razumovskis. „Mosfilmo“ kino studija.

J. Vaicekauskienė

Rinko Panevėžio spaustuvs Anykščių skyrius, Pergalės 35, spaudė Ukmergės spaustuvs, J. Janonio 31. Spaudama rotacine mašina. Indeksas 67262

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективный труд» («Коллективный труд») — орган Аникийского районного комитета КП Литвы в Аникийского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

«Pravdos» formato. Tir. 11267 Užsak. Nr. 1843